

Taxıl yığımına hazırıq

(Əvvəli 5-ci səhifədə).

Ən yaxşı haldır ki, hər il olduğu kimi bu il də yanğına qarşı mübarizə məqsədilə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin və Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkil etdiyi müşavirədə yay mövsümündə taxıl, ot, dənli və texniki bitkilərin biçini zamanı sahələrdə baş verə biləcək yanğın hadisələrinin qarşısının alınması yolları barədə geniş məlumat verilmişdir. Müşavirədə eyni zamanda qabaqlayıcı tədbirlərdən--texnikaların saxlanması vacibliyindən söhbət getmiş və sahələri yanğın təhlükəsindən mühafizə etmək üçün işçi qrupu yaradılması qərara alınmışdır.

Taxıl yığımı ilə əlaqədar sahə gözetçiləri arasında da nizam-intizam möhkəmləndirilmişdir. Onlar əkin sahələrini qorumaqla yanaşı, əkinlərin kənarlarındakı ot və yabani bitkiləri də biçməyə başlamışlar. Hazırda işimizin ən çox hissəsini toxumçuluqla məş-

ğul olan təsərrüfatlara yönəlməmişik. Rayonda toxumçuluqla məşğul olan təsərrüfatlar hər il əkinçiləri keyfiyyətli və məhsuldar toxumla təmin edirlər. Odur ki, ən məhsuldar, keyfiyyətli və rayonlaşdırılmış, toxum sortlarının istehsalına mütəxəssislərimiz tərəfindən nəzarət edilir, toxumçuluq təsərrüfatları bu sahədə fəaliyyətlərini artırır.

Yığımla əlaqədar rayon icra hakimiyyətinin yığıncağında komissiya yaradılıb. Komissiyanın üzvləri taxıl sahələrində müntəzəm olmaqla bərabər yığımın gedişinə nəzarət edəcək, boş dayanma hallarına yol verilməyəcək.

Sözsüz ki, dövlətin qayğısı və dəstəyindən daim bəhrələnen taxılçılarımız yığım kampaniyasını tez və itkisiz başa çatdıracaqlar.

Ramil QƏRİBOV, RİH sosial-iqtisadi inkişafın təhlili və proqnozlaşdırılması şöbəsi müdirinin müavini.

Uşaqlar və zaman

Hər zaman dünyanın xoş gələcəyini düşünən insanlar sülhün, əmin-amanlığın, sakit-firavan həyatın arzusunda olublar. Onlar hər zaman müharibələrə, müharibələrin sonunda görünən acı nəticələrə, terrorlara nifrət bəsləmiş, bütün bunlara «yox» deyərək səslərini ucatmışlar. Çünki hər bir vətən övladı inkişafın, bütün sahələrdə irəliləyişlərin arzusunda olmuş, bunları gördükcə yaşayıb-yaratmaq hissləri güclənmişdir. Dünyada baş verən bütün xoşagəlməz hadisələr xoş niyyətli hər kəsi sarsıdır, qorxudur, gələcəyin aparıcı qüvvəsi olan uşaqlara isə həyatın ən ağır zərbəsini vurur. Onlar baş verən bütün müharibələr, terrorlar qarşısında çaş-baş qalırlar. Həyatlarının ən gözəl çağlarında--bahar vaxtında qara-borana, təlatümə rast gəlirlər. Müharibə və terrorlardan ən böyük əziyyət çəkəndə məhz onlar olur. Uşaqlar bizim gələcəyimizdir. Bir sözlə Yer kürəsində yaşayan hər bir uşaq gələcəyin aparıcı, yaradıcı qüvvəsidir. Bəşəriyyətin bir arzusu var: «Uşaqların şən həyat sürməsi, qayğısız böyüməsi».

Hal-hazırda dünyanın qaynar nöqtələrində uşaqlar müharibə və terrorların qurbanına çevrilirlər. Taleyin qismətindən sağ qalan körpələr isə

bütün məşəqqətlərin şahidi olurlar. Həyatı dərk etməyən körpələr bu dünyanın yalnız belə olduğunu düşünürlər: təlatümlü, müharibəli. Bu gün nə yaxşı ki, bütün bu bədbəxtlikləri bizim respublikamızın kiçik övladları görmürlər. Respublikamızda uşaqların mühafizəsini, qayğısını gücləndirmək məqsədi ilə daim yeni proqramlar hazırlanıb həyata keçirilir. Muzeyə məktəblilərin, baxca uşaqlarının ekskursiyalarını həyata keçirmək, bacarıqlı uşaqların səyyar sərgilərini təşkil etmək, muzeydə viktorinalar aparmaq hər bir uşaq üçün sevindirici, maraqlı və yaddaqalan olmuşdur. Əl işlərindən, rəsm əsərlərindən ibarət sərgilərin tamaşaçısı olmaq özü bir dünya bəxş edir insana. Çünki bu əsərlərə baxdıqca uşaqlarımızın dünyamızı, zamanımızı necə düşündüklərini, gördüklərini açıq şəkildə hiss edirsən. Bəli, uşaqları qorumaq lazımdır və bu hər kəsin arzusudur ki, onlar həyatın pisliliklərini, dəhşətlərini görməsinlər. Həyat davam edir, zaman irəliləyir, gələcəyə doğru bir ömür karvanı gedir. Bu karvanın yolçularını lazımı məkanda, lazımı zamanda görmək arzusu ilə.

İlhamə Seyidova, muzeyin kiçik elmi işçisi.

Ölkə rəhbərliyinin uğurla apardığı sosial və iqtisadi siyasətin nəticəsi olaraq əldə edilmiş güclü tərəqqi səviyyəsinin profilaktik istiqamətli məqsədi olan əhalinin sanitariya-epidemioloji sağlamlığının təmin olunmasında da öz müsbət təsirini göstərməkdədir.

Səhiyyəimizin davamlı inkişaf strategiyasının tərkib hissəsi olan maddi texniki bazasının gücləndirilməsi, yoluxucu xəstəliklərlə mübarizə sahəsində aparılan səmərəli işlər,

muş funksiyalarının bərpasının mümkün ola bilməsi vəziyyəti başa düşülür.

Azərbaycan Respublikasının müstəqillik qazandığı ilk illərində qəbul olunmuş "Sanitariya-Epidemioloji Sağlamlıq haqqında qanun"la ölkə əhalisinə verilmiş bu hüququn, yəni sanitariya-epidemioloji sağlamlığı təmin edən əlverişli mühitdə yaşamaq hüququnun möhkəmləndirilməsi üçün çoxsaylı qanunvericilik aktları qəbul edilmişdir.

İnsanı əhatə edən bioloji

nin yaxşılaşdırılması böyük əhəmiyyət kəsb edir. Hazırda Qəbələ şəhər əhalisinin içməli su təchizatının, onlara göstərilən kanalizasiya xidmətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə "Milli Su Təchizatı və Kanalizasiya Sistemlərinin yenidən qurulması" layihəsi əsasında tikinti işləri aparılır. Bu sahədə xeyli işlər görülmüşdür.

Rayonun qəsəbə və kəndlərində də son vaxtlar içməli su təchizatı məqsədi ilə yeni artezian quyuları qazılmış, bir sıra artezian quyuları təmir

Azərbaycan Respublikası əhalisinin sanitariya-epidemioloji sağlamlığını təmin edən ətraf mühitdə yaşamaq hüququnun təminatı

beynəlxalq təşkilatlarla sıx əməkdaşlıq şəraitində həyata keçirilmiş profilaktik və əksepi-demik tədbirlər ümumilikdə əhalinin sağlamlığının yaxşılaşdırılmasında əsaslı rol oynamışdır.

"Sanitariya-epidemioloji Sağlamlıq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun müvafiq maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının indiki və gələcək nəsillərin səhhətinə mənfi təsir göstərməyən və onların sanitariya-epidemioloji sağlamlığını təmin edən əlverişli ətraf mühitdə yaşamaq hüququna malikdirlər.

Əhalinin sanitariya-epidemioloji sağlamlığı dedikdə ictimai sağlamlığın və insanların yaşayış mühitinin ehtiyatı kimi nəzərdə tutulur ki, bu mühitin amilləri insan orqanizminə təhlükəli və zərərli təsir göstərmir və insanın həyat fəaliyyəti üçün əlverişli şərait vardır.

Yəni ölkəmizin əhalisinin əsas hüquqlarından biri kimi nəzərdə tutulan əlverişli ətraf mühitdə yaşamaq hüququnun təmin olunması həmin mühitin amillərinin mənfi təsirlərini aradan qaldırılmasından asılıdır.

İnsanı əhatə edən ətraf mühit amilləri isə çox geniş və əhatəli bir anlayışdır və həmin amillərə bioloji (virus, bakterial, parazit və digərləri), kimyəvi, fiziki (səs-küy, titrəmə, ultrasəs, istilik, ionlaşdırıcı və digər şüalar), ictimai (qidalanma, su təchizatı, məişət, emək şəraiti, istirahət) və digər amillər aiddir və həmin amillər insanlara və gələcək nəsillərin sağlamlığı vəziyyətinə təsir göstərə bilər.

İnsanın həyat fəaliyyəti üçün əlverişli şərait dedikdə isə insanı əhatə edən mühit amillərinin insanın sağlamlığına zərərli təsir göstərmədiyini və insan orqanizminin pozul-

amillərin mənfi təsirindən qorunmaq üçün yoluxucu xəstəliklərin profilaktikası və yoluxucu xəstəliklərlə mübarizə sahəsində bir sıra qanunvericilik aktları, məsələn, «Yoluxucu xəstəliklərin immunprofilaktikası haqqında», «Azərbaycan Respublikasında vərəmlə mübarizə haqqında», «İnsanın immun çatışmazlığı virusunun törətdiyi xəstəliyin (AİDS) yayılmasının qarşısının alınması haqqında» qanunlar qəbul edilmiş, çoxsaylı qanunaltı sənədlər hazırlanıb təsdiq edilmişdir. Təsədüfi deyildir ki, ölkəmizin müstəqilliyi dövründə aparılmış geniş təşkilatı və tibbi profilaktik tədbirlər nəticəsində əvvəllər ölkəmizdə çoxsaylı insanların düşər olduğu malyariya, poliomielit, difteriya, məxmərək kimi digər ağır xəstəliklərin qeydə alınması son illərdə müşahidə edilmir, peyvəndlə qarşısı alınan digər yoluxucu xəstəliklərin qeydə alınmasına isə nadir hallarda təsadüf edilir. Digər əksər yoluxucu xəstəliklərin isə dinamik azalması müşahidə olunur.

İnsanı əhatə edən fiziki amillərin zərərli təsirlərini qarşısının alınması istiqamətində ölkəmizdə qəbul olunmuş çoxsaylı qanunvericilik aktları ("Radiasiya təhlükəsizliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu", "İnsan sağlamlığına mənfi təsir göstərən vibrasiya və səs-küy çirklənmələri normaları", atmosfer havasının, torpağın mühafizəsi haqqında qanunlar və qanunaltı sənədlər) ölkə əhalisinin əlverişli mühitdə yaşamaq hüquqlarının möhkəmləndirilməsinə xidmət edir.

Vətəndaşlarımızın sanitariya-epidemioloji sağlamlığını təmin edən əlverişli mühitdə yaşamaq hüquqlarının təminatı üçün su təchizatı sistemləri-

olunaraq bərpa olunmuşdur.

Lakin bununla belə rayonun yaşayış məntəqələrində əhalinin içməli su təchizatının mövcud vəziyyətini qənaətbəxş saymaq olmaz. Bəzi kəndlərdə mərkəzləşdirilmiş su kəməri xəttləri çəkilməmişdir, əhalinin bir qismi hələ də içməli su məqsədilə axar çay suyundan istifadə edir. Odur ki, rayonun qəsəbə və kəndlərində su təchizatı mənbələrinin sanitariya mühafizəsi, əhalinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar inzibati ərazi nümayəndəlikləri və bələdiyyələr lazımı tədbirlər görməlidirlər. Yaşayış məntəqələrində sanitariya-abadlıq vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, ərazidən məişət tullantılarının toplanması və daşınması işi lazımı səviyyədə təşkil olunmalıdır.

Sanitariya-epidemioloji sağlamlığı təmin edən əlverişli mühitdə yaşamaq hüququnun ən vacib istiqamətlərindən biri əhalinin təhlükəsiz, keyfiyyətli qidalanmasının təmin olunmasıdır. "Yeyinti məhsulları haqqında" ölkə qanununun qəbul edilməsi və həmin qanunun beynəlxalq təcrübələr nəzərə alınmaqla ardıcıl olaraq təkmilləndirilməsi bu sahədə qanunvericilik bazasının gücləndirilməsinə və əhalinin sağlam və keyfiyyətli qidalanmasına zəmin yaradan səmərəli tədbirlərin həyata keçirilməsinə imkan yaradır. Qida-sənaye, ictimai işə və ticarət müəssisələrində işləyən hər bir işçi bu sahədə öz məsuliyyətini başa düşməli, ərzaq məhsullarının istehsalı, daşınması, saxlanması və satışı sahəsində sanitariya gigiyena qaydaları və normalarına ciddi əməl olunmalıdır.

Atif Məmmədov, Qəbələ rayon GEM-in sanitariya şöbəsinin müdiri.